178 پوسدوكتورلار پۇنكتى تۇدىرعان وراسان زور وزگەرىس

(باسى 1 ـ بەتتە)

جۇڭگو علىم اكادەمياسى شينجياڭ ەكولوگيا جانە جاعرافيا زەرتتەۋ ورنى كادرلار باسقارماسىنىڭ باستىعى جياڭ حۇيپيڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: "تيانچى دارىندىلاردى" ەڭگىزۋ جوسپارىنىڭ اتقارىلۋى زەرتتەۋ ورنىمىزدىڭ شعىس بولىگىندە جوعارى دەڭگەيلى دارىندىلاردى ەڭگىزۋ سەنىمىن بارىنشا ارتتىردى. بيىل زەرتتەۋ ورنىمىز 40 نەشە دوكتور ەڭگىزدى، قازىر پۇنكتتەگى دوكتور 80 نەشە ادام بولىپ، بىلتىرعى سول تۇستاعىدان ەكى ەسەلەندى.

تەڭىز ايدىندى بولسا، بالقتارعا ءۇرىس كەڭ. "14 ـ بەسجىلدىقتان" بەرى اۆتونومياليا رايونىنىڭ جىلىنا ورتا ەسەپپەن قابىلداعان پوسدوكتور سانى 120 ـــ 140 اراسىندا بولدى، بيىل 10 ـ ايدا 140تان اسىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 2%. 40 ارتتى. اۆتونومياليا رايونىنىڭ 1 ـ توپتاعى "تيانچى دارىندىلاردى" ەڭگىزۋ جوسپارى ارقىلى 400دەن استام جاس دوكتور يگىلىككە كەنەلىپ، كورنەكتى دارىندى ەڭگىزۋ رولىن ساۋلەلەندىردى.

لي شياۋژۋي بىلاي دەپ تانىستىردى: پوسدوكتورلاردى تاربيەلەۋ ءتۇزىلىس ـ مەحانيزمىن ۇزدىكسىز اقاۋسىزداندىرۋ ءۇشىن، اۆتونومياليا رايون دەڭگەيىندە ـ تەرەڭ «ەەملەكەتتىك كەڭەس كەڭەسىنىڭ پوسدوكتورلار ءتۇزدىرۋ رەفورمالاۋ، كەمەلدەندىرۋ جونىندەگى پىكىرىن» دايەكتىلەندىرۋ، تياناقتاندىرۋ تۇرالى اتقارۋ پىكىرى»، «شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونومياليا رايونىنىڭ پوسدوكتورلاردىڭ جاڭالىق اشۋ امالياتىنىڭ بازاسىن باسقارۋ، قىزمەت وتەۋ ناقتى ەرەجەسى (سناق رەتىندە اتقارىلادى)» سياقتى حۇجاتتاردى شعاردى. سونىمەن بىرگە جاڭالىق اشۋ قابىلەتىن، ساپاسىن، ناقتى ونىمدىلىگىن، ۇلەسىن باعدار ەتكەن دارىندىلاردى باعالاۋ جۇيەسىن ۇزدىكسىز اقاۋسىزداندىرىپ، دىسسەرتاتسيا عانا ەمان بەرۋ، كاسىپتىك اتاققا عانا ەمان بەرۋ، وقۋ تاريحىنا عانا ەمان بەرۋ، سىلىققا عانا ەمان بەرۋ سياقتى ۇنامسىز نسايالاردى جويىپ، جوعارى دەڭگەيلى دارىندىلارعا ەرىك بەردى.

«علمي زەرتتەۋ قىزمەتى بويىنشا سيلاۋ ءادىسى»، «قابىلەتتىلەر باستاماشى بولىپ ىستەۋ بويىنشا باسقارۋ ءادىسى» ... شينجياڭ ولشەۋ ـ سناۋ زەرتتەۋ اكادەمياسىندا ءبىلىم قۇنىن قارىمتاسىمەن بايلانىستىرۋدى جەبەيتىن پوسدوكتور ءتۇزىمى جۇيەسى ۇزدىكسىز كەمەلدەنىپ، اۆتونومياليا رايونىنىڭ ولشەۋ شەشۋشى تەحنيكالارىندا جاڭالىق اشۋدى جەبەيتىن ماڭىزدى قوزعالتقىشقا اينالۋدا.

"پوسدوكتورلار قىزمەت پۇنكتى قۇرىلعانىنان بەرى ەلگەرىندى ـ كەيىندى مەەملەكەت دارەجەلى ۇزدىك سيلەعنان ەكەۋىنە، ولكەلىك 1 ـ دارەجەلى سيلەعنان بىرەۋىنە، ولكە، مينيسترلىك 3 ـ دارەجەلى سيلەعنان تورتەۋىنە يە بولدى، 2 ءتۇرلى مەەملەكەت دارەجەلى علمي تاپسىرماعا، 6 ءتۇرلى ولكە، مينيسترلىك دارەجەلى نسانعا قاتىناستى. وسى ناتيجەلەرگە قول جەتكىزۋدى اۆتونومياليا رايوندىق پارتكومنىڭ دارىندىلاردى دامىتۋ ءتۇزىلىس ـ مەحانيزمى رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، دارىندىلاردىڭ ومىرشەڭدىگىن ۇزدىكسىز قاۋلاتۋدىنان بولە قاراۋعا بولىمايدى"، ـ دەدى شينجياڭ ولشەۋ ـ سناۋ زەرتتەۋ اكادەمياسى پارتكومىنىڭ شۇجيى جيا گۇاڭچىڭ.

نەگىزگى شايقاس مايدانىن بەتكە الىپ، "القىمداعان" تەحنيكالاردا سەرپىلىس جاساۋدى جەدەلدەتتى

علىم ـ تەحنيكادا دەربەس، ءۇزىن ـ ءۇزى الۋەتتەندىرگەن ءبىر توپ جوعارى دەڭگەيلى جاس دارىندىلار مۇناي ـ تابيعي گاز ءوندىرۋ ـ وڭدەۋ، كومىر، كومىر ەلەكتر، كومىر حيميا ونەركاسىبى، جاڭا ەنەرگيا جانە جاڭا ماتەريال سياقتى اۆتونومياليا رايونىنىڭ "8 ءءرى كاسىپ سالاسى شوعىرىندا" كەڭىنەن تارالىپ، ەكونوميكانىڭ نەگىزگى شايقاس مايدانىن بەتكە الىپ، شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكالاردى جانە "القىمداعان" سالالاردى زەرتتەۋمەن اينالىسىپ، ءبىر توپ جوعارى ورەلى علىم ـ تەحنيكالىق جاڭالىق اشۋ جەتىسىتىكتەرىنە قول جەتكىزدى.

10 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى ساعات 11دە ءتىزىمدەگى جاريالاپ، سۇراۋدى تاپسىرىپ الۋ جارىسىنىڭ جاڭا ەنەرگيا، جاڭا ماتەريال جارىس جولىنداعى جارىس الاڭىندا ۇاقىت ساناعىشتا تاعى ەڭ سوڭعى 2 مينۋت قالعاندا دوۋ يىگىيىڭ الدىن الا دايىنداپ العان ءونىمدى الىپ شعىپ، ماماندار باعالاۋشىلار كومىسسياسىنا لاستانۋعا قارسى ءۇزىن ـ ءۇزى تازارتاتىن سۇپەرگيدروفوبتى فوتوۆولتتىق تاقتانىڭ تەحنيكالىق پرينسيپىن كورسەتتى.

ەڭگىزىلگەن دارىندى رەتىندە جۇڭگو علىم اكادەمياسى شينجياڭ فيزيكا ـ حيميا تەحنيكاسى زەرتتەۋ ورنىنا كىرگەننەن كەيىن ءۇزىن ـ ءۇزى تازارتۋ بەتتىك زەرتتەۋمەن ۇزاق ۋاقىت اينالىسقان دوۋ يىگىيىڭ شينجياڭنىڭ فوتوۆولتتىق كاسىپ سالاسىنىڭ بولاشاعىنا ەرەكشە ءۇمىت ارتادى.

"جوعارى مەكتەپتە نەگىزدىك زەرتتەۋمەن اينالىسامىز، كاسىپ سالالاندىرۋ ماسەلەسىن ويلاستىرىپ كەتپەيمىز، الايدا جۇڭگو علىم اكادەمياسى شينجياڭ فيزيكا ـ حيميا تەحنيكاسى زەرتتەۋ ورنىنا كەلگەننەن كەيىن، باسشىلار 'ءبىز مەملەكەت ءۇشىن ىستەيمىز' دەگەندى ۇنەمى ايتادى، علىم ـ تەحنيكادان قامال الۋ ارقىلى داموداعى قيىن ماسەلەلەردى شەشەمىز، مۇنداي بورىشتىلىق سەزىمى مەن تابىس سەزىمى ادامدى قاتتى جىگەرلەندىرەدى"، ـ دەدى دوۋ يىگىيىڭ.

ۇلكەن ولشەمدى جانە جوعارى ءونىمدى فوتو ەلەكتروندى كريستالدى زەرتتەۋ؛ كوپ ءتىلدى، زەردەلى ينفورماتسيانى ءبىر جاقتى ەتۋ جانە سەنىمدى ەسەپتەۋ؛ الاپەسكە جانە دياۋەتكە قارسى ءدارى ـ دارمەكتەردى زەرتتەپ جاساۋ؛ اسا تومەن تەمپەراتۋرا سەنسورىن جوبالاپ جاساۋ... جۇڭگو علىم اكادەمياسى شينجياڭ فيزيكا ـ حيميا تەحنيكاسى زەرتتەۋ ورنى پوسدوكتورلار علمي زەرتتەۋ جىلجىمالى پۇنكتى ەكونوميكانىڭ نەگىزگى شايقاس مايدانىن بەتكە الىپ، علمي زەرتتەۋدەن قامال الۋ بەتالىسىن قاراستىردى. سونىمەن بىرگە، دارىندىلار تىزبەگىن اۆتونومياليا رايونىنىڭ "8 ءءرى كاسىپ سالاسى شوعىرىن" تەرەڭ ەتكەن وسى زامانعى كاسىپ سالاسى جۇيەسىن ءتۇيىندى تۇردە توڭىرەكتەي وتىرىپ تۇلعالادى. 2022 ـ جىلى 1 ـ ايدان قازىرگە دەيىن، چيڭحۋا داشۋەسى، كەمبريدج داشۋەسى سياقتىلاردان پوسدوكتور سياقتى ءار ءتۇرلى دارىندىلاردان 70كە جۋىق ادامدى ەڭگىزىپ، وتكەن جىلدارداعى سول تۇستاعىدان 5 ەسە ارتتىردى.

كاسپورىندا قۇرىلعان پوسدوكتورلار علمي زەرتتەۋ قىزمەت پۇنكتى دە كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ، تەحنيكا تىزبەگىنىڭ جانە دارىندىلار تىزبەگىنىڭ تەرەڭ توعىسۋىن ونان ارى جۇزەگە اسىردى.

بيولوگيالىق ءدارى ـ دارمەك جانە سالاماتتىق جارىس جولىنىڭ جارىس الاڭىندا حۋاچۇن ءدارى كاسىبىن زەرتتەۋ اكادەمياسىنىڭ باستىعى حۋ شىشيان جارىسقا قاتىناستىرعان ءتۇرى "جابىعۋعا قارسى جاسامپاز جۇڭي ءدارى مەرگيا ـ كەندىر بۇيىرەك قۇاتتاندىرۋ كاپسۇلاسىن ماقۇلدىق بەرىپ بازارعا شعارۋ جانە كاسىپ سالالاندىرىپ قولدانۋ" جارناماليق تانىستىرۋىن ايقاتاعاننان كەيىن، جاس پوسدوكتور يان لومەيدى بىرگە ساحناعا شىعىپ، باعالاۋشىلاردىڭ سۇراۋىنا جاۋاپ بەرۋگە ۇسىنىس ەتتى.

حۋ شىشياننىڭ قاراۋىنشا، جاڭا ءدارىنىڭ زەرتتەپ جاساۋعا سالىناتىن ۇسىنىلىم كوپ، ۋاقىتى ۇزاق، حاۋىپ ـ قاتەرى زور، پوسدوكتورلار قىزمەت پۇنكتى مۇندا ۇدەتكىش رولىن اتقاردى. "2015 ـ جىلى ءبىز پوسدوكتورلار پۇنكتىن قۇرعاننان كەيىن، جوعارى مەكتەپتەرمەن جانە علمي زەرتتەۋ ورندارىمەن ءوندىرىس، وقىتۋ، زەرتتەۋ سەلبەستىگىن ۇزدىكسىز تەرەڭدەتىپ، دارىندىلاردى، تەحنيكانى، بايلىقتى ءبولىسۋدى جۇزەگە اسىرىپ، كاسىپورىندارداڭ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋىن، جەتىستىكتەردى كادەگە جاراتۋىن جانە كاسىپ سالاسىنىڭ دەڭگەيىن كوتەرۋدى پارمەندى جەبەدىك".

دىسسەرتاتسيانى وتانمىزدىڭ بايتاق دالاسىندا جازدى. پوسدوكتورلار قىزمەتى باستالعانىنان بەرى اۆتونومياليا رايوندىق پوسدوكتور زەرتتەۋشىلەر SCI سياقتى وزەكتى مەرزىمدى باسىلىمدارعا جالپى 4732 دىسسەرتاتسيا جاريالاپ، مەملەكەت دارەجەلى، ولكە (مينيسترلىك) دارەجەلى 3000نان استام نسانعا قاتىناسىپ نەمەسە ونى جۇرگىزىپ، 876 تاپقىرلىق پاتەنتتىن الىپ، 321 ارناۋلى شعارما جاريالادى. پوسدوكتورلاردى ۇاكىل ەتكەن توپ ـ توپ ۇزدىك جاس علىم ـ تەحنيكا دارىندىلارى جالىندى كۇش، ەكپىندىلەر قوسىنى رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، شينجياڭنىڭ علىم ـ تەحنيكالىق جاڭالىق اشۋى جانە كاسىپ سالاسىنىڭ العا باسۋى ءۇشىن پارمەندى پاراساتتىق تەرەڭ ازىرلەدى.

جەتىستىكتەردى كادەگە جاراتۋدىڭ قۇاتتى ماگنيت ءۇرىسىن شعاردى

"ۇقساس تۇردەگى ونىمدە امەريكادان يمپورت ەتۋگە يەك سۇيەپ، جەكە باعاسى 30 مىڭ يۋان بولادى. ءبىز زەرتتەپ جاساعان بۇل تۇردەگى ءونىمنىڭ تەحنيكالىق پارامەترلەرى شەتەلدىڭ ونىمدەرىمەن نەگىزىنەن قارايلاس، باعاسى نەبارى يمپورت ەتىلگەن ءونىمنىڭ ۇشتەن بىرىندەي عانا بولىپ، وتاندىق ونىمگە اۋىستىرۋدى جۇزەگە اسىردىق". وسى رەتكى جارىستىڭ پوسدوكتورلار جاڭالىق اشۋ، شارۋاشىلىق قۇرۋ جەتىسكەتىرىن ايگىلەۋ اۋماعىنداعى شينجياڭ كورمە ورنى الدىندا شينجياڭ ولشەۋ ـ سناۋ اكادەمياسىنىڭ پوسدوكتورلار قىزمەت پۇنكتىنىڭ پۇنكتتەگى پوسدوكتورى لي حايبيڭ مەدياعا ۇجىم زەرتتەپ جاساعان سىمسىز تەمپەراتۋرا انقتاۋ اسپابىن تانىستىردى.

لي حايبيڭ تىلشىگە بىلاي دەدى: قازىر وسى سىمسىز تەمپەراتۋرا انقتاۋ اسپابى شينجياڭنىڭ ءسۇت كاسىبى، ءدارى جاساۋ زاۋودى، اۋرۋدىڭ الدىن الۋ ـ تىزگىندەۋ ورتالىعى سياقتى كاسىپورىندارداعى كەڭىنەن قولدانىلىپ، وزىندىك قۇندى ۇنەمدەپ قانا قويماي، ءداستۇرلى سىمدى ۇلگىدەگىسىنىڭ تۇيىق ىدىس قىسىمىنىڭ وزگەرىسى اكەلەتىن ءوندىرىس كومەسكى كىناراتىن تومەندەتتى.

سىمسىز تەمپەراتۋرا انقتاۋ اسپابىنان تىس، شينجياڭ ولشەۋ ـ سناۋ اكادەمياسىنىڭ تاعى ءبىر ءتۇرلى ءونىمى ـــ تەمپەراتۋرانى، ىلعالدىقتى زاتتار يىتەرىنەتى بويىنشا باقىلاۋ ـ تىزگىندەۋ جۇيەسى دە قۇمىل قالاسىنىڭ تالشىق ساراپتاۋ ورنىندا جاقسى باعاعا يە بولدى.

"تاجىريبەحانامىز تۇراقتى تەمپەراتۋرانى، تۇراقتى ىلعالدىقتى قاجەت ەتەدى، بۇرىن جىلجىمالى تەرموەتر، گيگروەتر ىستەتىلەتىن، بۇل ادام كۇشىمەن ساراپتاپ تەكسىرىپ، ساندى مالەمەتتەردى ەستەلىككە الۋدى قاجەت ەتەدى. وسى تۇردەگى ءونىم قولدانىلعانىن كەيىن، جۇيە تەمپەراتۋرا مەن ىلعالدىقتى اۆتوماتتى تۇردە جەلىدە باقىلايدى، ولشەيدى، ادام كۇشىمەن ساراپتاپ تەكسەرۋ، ەستەلىككە الۋ قاجەتسىز، بىرنەشە جىلدىڭ الدىنداعى ساندى مالىمەتتىڭ ءوزىن الىپ شعۋعا بولادى، وتە قولايلى"، ـ دەدى قۇمىل قالالىق تالشىق ساراپتاۋ ورنى ساراپتاۋ كەڭىسىنىڭ مەڭگەرۋشىسى گۇڭ جيانجۇن.

شەشۋشى جالپىلىق تەحنيكالاردى زەرتتەۋ، توپتاستىرۋ جانە ۇلگى كورسەتۋدى ورىستەتپە، كاسىپ سالاسىنىڭ ءداۋىر جاڭالاپ، دەڭگەيىن كوتەرۋنە، دامىپ ـ زورايۋىنا دەم بەردى... ۇزدىكسىز ساپالىلانعان دارىندىلار ساياساتى ورتاسىنىڭ، دارىندىلاردىڭ جاڭالىق اشۋ، جاسامپازدىق جاراتۋ ومىرشەڭدىگىنىڭ قاۋلاۋى مەن جارىققا شىعۋىنىڭ ارقاسىندا "بىردەن جۇزگە دەيىنگى" قارىشتاۋ رەالدىققا اينالىپ كەلەدى.

جاڭالىق اشۋ جارىسىنىڭ جاڭا ەنەرگيا، جاڭا ماتەريال جارىس جولىنىڭ جارىس الاڭىنان شققان جۇڭگو مۇناي حيميا توبى باتىس سولتۇستىك مۇناي الابى سەرىكتەستىگى مۇناي ىنجەنەريالىق تەحنيكاسىن زەرتتەۋ اكادەمياسىنىڭ جوعارى دارەجەلى مامانى حى لۇك تىلشىگە بىلاي دەدى: ۇجىمنىڭ جارىسقا قاتىناستىرىلعان نسانى "تەرەڭ قاتپاردىڭ مۇناي زاپاسىندا تالعامپازدىقپەن قيما بەتتى رەتتەپ، سۇ شىعۋىن بوگەۋ بويىنشا زەرتتەۋ ـ اشۋ جانە پايدالانۋ" ـــ ۇجىمداعىلاردىڭ وندىرىستىڭ جىل جۇرەك قاندارىن جۇمساپ، تارىم ويپاتىنىڭ تەرەڭ جەرىندە ىنجەنەريالىق سۇدى تىزگىندەۋ بويىنشا شەشۋشى قيىندىقتاردان قامال الۋدى تابىلادى، 2010 ـ جىلدان باستاپ، تارىم وزەنى مۇناي الابىندا جيىنى 296 ۇڭعىماعا (رەت) ناقتى وزىندا قولدانىپ، جيىنى 245 مىڭ 400 تونناعا مۇنايدى كوبەيتتىك.

"كاسىپ سالالارىنىڭ قاجەتىمەن شىكەردىلەي ءتۇيىلىستىرىپ، تاجىريبەحاناداعى زەرتتەۋدى ەكونوميكانىڭ، قوعامنىڭ داموىن ىلگەرىلەتەتىن رەال قوزعاشى كۇشكە اينالدىرعاندا عانا ءوندىرىستىڭ، وقىتۋدىڭ، زەرتتەۋدىڭ تەرەڭ توعىسۋىن شىن مانىندە جۇزەگە اسىرىپ، جاڭالىق اشۋ ارقىلى داموعا دەم بەرۋدىڭ اۆەلگى قوزعاۋشى كۇشىن اشا الامىز". لي شياۋژۋي بىلاي دەدى: اۆتونومياليا رايون شينجياڭ پوسدوكتورلار پۇنكتىنىڭ كولەمىن ۇزدىكسىز ورنىقتى قادامەمەن كەڭەيتىپ، مەملەكەتتىك پوسدوكتورلاردىڭ جاڭالىق اشۋى بويىنشا دارىندىلاردى قولداۋ جوسپارى مەن پوسدوكتورلاردى حالىقارالىق اۋىس ـ كۇيىس جوسپارى سياقتى نسانداردىڭ قولداۋىنا بەلسەنە قول جەتكىزىپ، جاس علىم ـ تەحنيكا دارىندىلارىن شىن مانىندە اۆتونومياليا رايونىنىڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپالى داموىنىڭ جاڭا قوزعاۋشى قۇاتىنا اينالدىرادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قازا بولعاندارداڭ وتباسىنداعىلارىنان جانە جارالانعاندارداڭ شىنايى حال سۇرايمىن، جارالانعاندارداڭ ەرتەرەك ساۋعىنۇن تىلەيمىن.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: مەن پاۋەل زۇڭتۇڭ مەن نەپال ۇكىمەتىنىڭ باسشىلىعىندا، جەر سىلكىنىسى اپاتى تۇلعان وڭىردەگى جۇرتشىلىقتىڭ، ءسوزسىز، قينىشىلىقتى ەرتەرەك جەڭىپ، مەكەندەرىن قايتا قۇراتىندىعىنا سەنەمىن. جۇڭگو جاق نەپال جاققا قاجەتتى اپاتتان قۇتقارۋ كومەگىن بەرۋدى قالايدى.

سول كۇنى مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ زۇڭلىي لي چياڭ نەپالداڭ زۇڭلىي پراچاندا حال سۇراۋ تەلەگراممامىن جولدادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ءماجلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: نازاردى ءتۇيىندى قىزمەتتەرگە شوعىرلاندىرىپ، ولقىلىقتاردى، ءالسىز تۇستاردى تولىقتاپ، جاڭا داۋىردەگى شينجياڭ ايەلدەر مەن بالالار ىستەرىنىڭ جوعارى ساپالى داموىن بار كۇشپەن ىلگەرىلەتۋ كەرەك. ايەلدەردىڭ سالاماتتىعىنا ايرىقشا ءمان بەرىپ، ايەلدەردىڭ جۇمىستانۋىن، شارۋاشىلىق قۇرۋىن زور كۇشپەن قولداپ، ايەلدەردىڭ شەشىم جاساۋعا جانە قوعامدىق باسقارۋعا قاتىسۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، ايەلدەردىڭ بىرگە قۇرۋ، تەڭ يگىلىكتەنۋ بارىسىندا جاپپاي داموىدى جۇزەگە اسىرۋىن كۇش سالا جەبەۋ كەرەك. بالالاردىڭ داموىن قاشاندا ماڭداي الدى ورىنعا قويىپ، بارلىق بالانىڭ ءادىل، قول جەتىمدى وقۋ ـ اعارتۋ، ەمدەۋ سياقتى نەگىزدىك الۋەمەتتىك قىزمەت وتەۋدەن يگىلىكتەنۋىن قامتاماسىز ەتىپ، تۇلعان جان سانىنىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، سالاماتتى تۇرمىس ءتاسىلىن جالپىلاستىرىپ، بالالاردىڭ پسيحيكالىق اقاۋسىزدىعىنا قىزمەت وتەۋ جۇيەسىن كەڭەندىرىپ، بالالارعا قامقورلىق جاسايتىن تاماشا قوعامدىق اۋقىمدى بىرتىندەپ قالىپتاستىرۋ كەرەك. ايەلدەر مەن بالالاردىڭ ۇقىق ـ مۇددەسىن زاڭ بويىنشا قامتاماسىز ەتىپ، ايەلدەر مەن بالالاردىڭ ۇقىق ـ مۇددەسىن قاينارىنان قورعاۋدى شىنايى كۇشەيتىپ، زاڭنىڭ اتقارىلۋىن باقىلاۋدى جانە ساياساتتىڭ اتقارىلۋىن ەرەكشە ەرەۋىل ءىس ەتىپ، ايەلدەر مەن بالالاردىڭ ۇقىق ـ مۇددەسىن قاينارىنان قورعاۋدى شىنايى كۇشەيتىپ، زاڭنىڭ اتقارىلۋىن باقىلاۋدى جانە ساياساتتىڭ اتقارىلۋىن بەلسەنە ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

ءماجلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: جەر ـ جەر، تاراۋلار نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنى تەرەڭدەي ورىستەتۋگە ۇشتاستىرىپ، شىن مانىندە پارتيانىڭ باسشىلىعىن ايەلدەر مەن بالالار قىزمەتىنىڭ تۇتاس بارىسىمەن، ءارقايسى جاعىمەن ساباقتاستىرىپ، جاۋاپكەرشىلىكتى ادا ەتىپ، تاماشا راي قالىپتاستىرىپ، ءاردايىم قام جەپ تۇراتىن جاۋاپكەرشىلىك سەزىمىمەن قاتىستى قىزمەتتەردى قولشىنا ويداعىداي ىستەپ، ايەلدەر مەن بالالار ىستەرىنىڭ تاعى دا تىڭ ساتىعا كوتەرىلۋىن اناعۇرلىم ناقتى، جوعارى ءونىمدى شارالارمەن ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

ءماجلىس اۆتونومياليا رايونىنىڭ ايەلدەر مەن بالالاردى دامىتۋ باعدارلاماسىن اتقارۋداعى وزات كوللەكتيۆتەر مەن وزات جەكەلەردى ماداقتاپ ـ سيلادى. ءۇرىمجى قالاسىنىڭ، ىلە قازاق اۆتونومياليا وبلىسىنىڭ، قاشقار ايماعىنىڭ جانە اۆتونومياليا رايوندىق وقۋ ـ اعارتۋ مەكەمەسىنىڭ، دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كومىتەتىنىڭ قاتىستى جاۋاپتى جولداستارى پىكىر اۋىستىرىپ، لەبىز ءبىلدىردى.

قايسار ابدۇكەرىم ءماجلىستى باسقاردى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

كەرەك. وتباسى قۇرىلىسىن قولدايتىن ساياسات جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ، وتباسى تاربيەسىنە جەتەكشىلىك ەتۋ قىزمەت وتەۋىن تەرەڭدەتىپ، ايەلدەردىڭ وتباسى تۇرمىسىنداعى ەرەكشە رولىن ساۋلەلەندىرىپ، وتباسى، وتباسى تاربيەسى، وتباسى سالتى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، وتباسى بەرەكەلى، باقىتتى دا تىنىش جان تەبىرەنتەرلىك جاعدايدىڭ قالىپتاسۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

ءماجلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: جەر ـ جەر، تاراۋلار نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنى تەرەڭدەي ورىستەتۋگە ۇشتاستىرىپ، شىن مانىندە پارتيانىڭ باسشىلىعىن ايەلدەر مەن بالالار قىزمەتىنىڭ تۇتاس بارىسىمەن، ءارقايسى جاعىمەن ساباقتاستىرىپ، جاۋاپكەرشىلىكتى ادا ەتىپ، تاماشا راي قالىپتاستىرىپ، ءاردايىم قام جەپ تۇراتىن جاۋاپكەرشىلىك سەزىمىمەن قاتىستى قىزمەتتەردى قولشىنا ويداعىداي ىستەپ، ايەلدەر مەن بالالار ىستەرىنىڭ تاعى دا تىڭ ساتىعا كوتەرىلۋىن اناعۇرلىم ناقتى، جوعارى ءونىمدى شارالارمەن ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

ءماجلىس اۆتونومياليا رايونىنىڭ ايەلدەر مەن بالالاردى دامىتۋ باعدارلاماسىن اتقارۋداعى وزات كوللەكتيۆتەر مەن وزات جەكەلەردى ماداقتاپ ـ سيلادى. ءۇرىمجى قالاسىنىڭ، ىلە قازاق اۆتونومياليا وبلىسىنىڭ، قاشقار ايماعىنىڭ جانە اۆتونومياليا رايوندىق وقۋ ـ اعارتۋ مەكەمەسىنىڭ، دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كومىتەتىنىڭ قاتىستى جاۋاپتى جولداستارى پىكىر اۋىستىرىپ، لەبىز ءبىلدىردى.

قايسار ابدۇكەرىم ءماجلىستى باسقاردى.

جۇڭگو (شينجياڭ) ەركىن ساۋدا سناق رايونى ساپارىن باستادى

شەكارالىق قامبانى، شەتەلدەگى قامبانى قۇرۋدى ىلگەرىلەتىپ، كوپ قامبا بىرلەسپە ەرەكشەلەندىرىلگەن شەكارا اتتاعان جينالۋ، تاسىمالداۋ ۇلگىسىن ورناتادى

شينجياڭنىڭ پوچتا جەدەل جەتكىزۋ كاسىبى حالىقارالىق ءۇردىسىن جەدەلدەتتى

انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ءتىلشىسى **فان چيۇڭيان 11** ـ ايدىڭ 4 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. مەملەكەتتىك كەڭەس «جۇڭگو (شينجياڭ) ەركىن ساۋدا سناق رايونىنىڭ جالپى تۇلعالىق جوباسىن» (تومەندە قىسقارتىلىپ «جوبا» دەلىنەدى) باسپا تاراتتى، پوچتا جەدەل جەتكىزۋ كاسىبىنىڭ كوپ ءتۇرلى شاراسى «جوباعا» ەڭگىزىلىپ، ساياساتتىق قولداۋعا يە بولىپ، شينجياڭنىڭ پوچتا جەدەل جەتكىزۋ كاسىبىنىڭ حالقارالىق بەت الۋىنا سەرپىندى قوزعاۋشى كۇش ۇستەدى.

ءتىلشى شينجياڭ پوچتا باسقارۋ مەكەمەسىنەن بۇل مەكەمەنىڭ اۆتونومياليا رايونىنىڭ ورنالاسترۋى بويىنشا، قاتىستى تاراۋلارمەن بايلانىستى، سايكەسۋدى كۇشەيتىپ، تۇلعالىق جاۋاپكەرشىلىگىن اتقارىپ، مىندەتتەردى، شارالاردى ەگجەي ـ تەگجەيلىلەندىرىپ، پوچتاعا، جەدەل جەتكىزۋگە قاتىستى ساياساتتاردىڭ ناقتى تياناقتاندىرىلۋىن بەلسەنە ىلگەرىلەتىندىگىن ۇعىستى.

«جوبادا» باقىلاۋ ـ باسقارۋ شارت ـ جاعدايىن قاناعاتتاندىرۋ نەگىزىندە، حالقارالىق پوچتا جولداماعالارىن، حالقارالىق جەدەل جەتكىزۋ جولداماعالارىن، شەكارا اتتاعان ەلەكترۋندى ساۋدانى شوعىرلى باقىلاۋ ـ باسقارۋ ۇلگىسىن تۇلعالاۋعا نىزدەنىس جاساۋ العا قويىلدى. تاياۋدا قاشقار حالقارالىق پوچتا جولداماعالارىن اۆتىرىپ جولداۋ مەكەمەسى جۇمىس باستاپ، قاشقار كەشەندى قورعامالى باجى اۆتوماعىنداعى كوپ ءتۇرلى تاسىلمەن كەدەننەن وتكىزۋ قىزمەت وتەۋىن مولايتىپ، پوچتا ارناسىنىڭ "9610" كەدەننەن ءوتۋ ۇلگىسىن جەدەل ىلگەرىلەتتى.

«جوبادا» شەكارالىق قامبانى، شەتەلدەگى قامبانى قۇرۋدى ىلگەرىلەتىپ، باسىمدىقتا يە كاسىپورىندارداردى ورتا ازيا ەلدەرىندە شەتەلدەگى قامبانى قۇرۋعا ىنتالاندىرىپ، كوپ قامبا بىرلەسپە ەرەكشەتەنەتىن شەكارا اتتاعان جينالۋ، تاسىمالداۋ ۇلگىسىن ورناتۋ العا قويىلدى. بيىل 4 ـ ايدا جۇڭگو پوچتا توبى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ شينجياڭ رايوندىق بولىمشە سەرىكتەستىگى شەكارا وتكەلىنىڭ يقۇاتتى قۇرىلىسىن ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، جەمەنەي حالقارالىق جۇمىس شەكارالىق قامباسى رەسمي ورنالاسىپ، شەكارا ءشى ـ سىرتىنداعى شەكارا اتتاعان ەلەكترۋندى ساۋدا تۇعىرلارى، سوندای ـ اق سىرتقى ساۋدا كاسىپورندارى ءۇشىن زاتتاردى قابىلداۋ، جىكتەۋ، ءنومىر باسۋ، قامبادا ساقتاۋ، جونەلتەۋ، تاسىمالداۋ سياقتى "پوچتا + ساۋدا" قامبادا ساقتاۋ جانە جولداۋ ـ جەتكىزۋ قىزمەت وتەۋىن ازىرلەدى. 8 ـ ايدىڭ سوڭىندا جەمەنەي حالقارالىق جۇمىس شەكارالىق قامباسىنىڭ تۇڭعىش سىكە قوسلۋ سىناعى ءساتتى بولىپ، جۇڭسۇ جەدەل جەتكىزۋىنىڭ 16 تونناعا زاتىن جونەلتىپ تاسىمالدادى.

«جوبادا» مىنالار العا قويىلدى: ءۇرىمجى قۇرلىقتىق پورت تيىندەگى مەملەكەتتىك زات اينالىمى تورابىن جەدەل قۇرىپ، اۆياتاسىالىق پورت تيىندەگى مەملەكەتتىك زات اينالىمى تورابىن قۇرۋدى ىلگەرىلەتۋ كەرەك. مەملەكەتتىك تەرەڭگى سۇىق تىزبەك زات اينالىمى بازاسىن قۇرۋدى ىلگەرىلەتتى. حالقارالىق پوچتا جولداماعالارىن اۆتىرىپ جولداۋ مەكەمەسىنىڭ (اۆتىرۋ بەكەتى) يقۇاتىن كۇشەيتىپ، "جۇڭگو پوچتاسى ورتا ازيا ـ جۇڭگو ـ ەۋروپا شەلەدەگى قامبا تورابى بەكەتىن" قۇرۋ جوننىندە نزدەنىس جاساۋ كەرەك.

قازىر ءۇرىمجى حالقارالىق پوچتا جولداماعالارىن اۆتىرىپ جولداۋ مەكەمەسىنىڭ تەكە پەشتەتەلگەن حالقارالىق پوچتا جولداماعالارى اسىلگى قازاقستان سۇ ـ قۇرلىق جولى پوچتا جولى نەگىزىندە ورتا ازياداعى 5 ەلدەگى اۆياتسيا، سۇ ـ قۇرلىق پوچتا جولىن اشىپ، ماسكەۋ سۇ ـ قۇرلىق پوچتا جولىن جانە ەۋروپاداعى 16 ەلدەگى سۇ ـ قۇرلىق پوچتا جولىن كوبەيتتى.

ءۇرىمجى حالقارالىق پوچتا جولداماعالارىن اۆىستىرىپ جولداۋ مەكەمەسىنىڭ جاۋاپتىسى ما ليڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: ساينياۋ ورتا ازيا ارناۋلى جەلىسى اشىلعانىنان كەيىن، ساينياۋ نسانىنىڭ قازاقستان قۇرلىق تاسىمالىندا شاعىن جولداماعالارىنىڭ سوڭىنا ءتۇسۋ جۇمىسى، وزبەكستان اۆياتسيالىق ادەتتەگى شاعىن جولداماسى جۇمىسى، ازەربايجان اۆياتسيالىق ادەتتەگى شاعىن جولداما جۇمىسى شينجياڭنان جونەلتىپ تاسىمالداۋدى ورىندايدى. جۇڭگو پوچتا توبى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ شينجياڭ رايوندىق بولىمشە سەرىكتەستىگىنىڭ ازەربايجان جانە وزبەكستان سىندى 2 اۆياتسيالىق پوچتا جولىن ا